

Er zijn momenten in het leven waarop je misschien anders had gehandeld als je niets van montessori had meegekregen. Dat zijn montessorimomenten. We vragen elke editie een leraar of (oud-)leerling, schoolleider, bestuurder of deskundige, naar een montessorimoment of naar montessori-ervaringen.

WANNEER HEB JIJ VOOR HET LAATST IETS NIEUWS GEDAAN?

Verwondering! Ken je dat gevoel, dat je iets voor het eerst ziet of doet en je even helemaal stilvalt van verbazing? Die pure verwondering, die kinderen zo vaak ervaren, maar wij als volwassenen soms vergeten...

TEKST EN BEELD **BAS JANSEN**

De zomervakantie is bij uitstek een tijd om nieuwe dingen te doen en jezelf te laten verwonderen. Mijn zomervakantie was de eerste vakantie dat we als jong gezin met z'n viertjes het avontuur aangingen. Twee weken naar Frankrijk met onze twee kinderen. De oudste net twee geworden en de jongste vier maanden. Wat ga je dan doen met zulke jonge kinderen? Deze vraag kregen we ook vaak van mensen

om ons heen. Gelukkig staan mijn vriendin en ik er altijd open en nuchter in. Ons antwoord dan vaak: We zien wel! We laten ons verrassen!

Adembenemend

Het is fantastisch om de wereld weer door de ogen van een kind te leren zien. Wat door en voor volwassen als iets normaal wordt beschouwd, is voor een kind vaak nog iets nieuws. We gingen deze vakantie dan ook graag op pad, lekker wandelen en kijken wat het ons zou brengen. Zo kwamen we bij een prachtig Frans kasteel uit, Chateau Sully Sur Loire. Wij vonden het al prachtig, maar onze zoon van twee vond het adembenemend, zagen we.

‘Vol verwondering ging hij zitten en nam even de tijd om alles in zich op te nemen.’

Hij was helemaal verwonderd over het grote gebouw, de hoge torens, de gracht eromheen, de prachtige tuinen. Vol verwondering ging hij zitten en nam even de tijd om alles in zich op te nemen. Lekker in het zonnetje keek hij minutenlang naar het imposante gebouw en wees om de paar tellen iets aan.

In zijn eigen ‘gebrabbel’ probeerde hij ons iets duidelijk te maken. Geen idee wat, maar hij was ontzettend enthousiast aan het vertellen over de dingen die hij zag. Dat zette mij ook opnieuw aan het denken over dit bouwwerk. Wat is het toch ontzettend knap dat mensen

dit hebben kunnen bouwen. Ik raakte ook weer helemaal geïnteresseerd in de geschiedenis en de architectuur. Hoe hebben ze dit bouwwerk kunnen bouwen, zonder moderne machines en mogelijkheden? Hoe lang zou de bouw geduurd hebben? Hoeveel mensen hebben hieraan gewerkt? Hadden ze toen ook bouwvergunningen nodig, zeker omdat het midden in een natuurgebied was?

Dit zette mij ook weer aan het denken over mijn werk als leerkracht. Over hoe het is voor de kinderen in mijn klas als we een uitje hebben en iets nieuws gaan zien? Ik moest meteen denken aan een jongen van een jaar of negen die ik een paar jaar geleden in de bovenbouw van de basisschool had. Op school had hij moeite met zich concentreren en gericht aan het werk te blijven. Ook op sociaal-emotioneel gebied had hij zijn uitdagingen. Je herkent zo'n leerling meteen. We zouden in december naar een voorstelling gaan in de schouwburg, Theater Orpheus, in Apeldoorn. Ik maakte me best zorgen over hoe hij het zou gaan doen. Zou hij twee uur kunnen stilzitten en stil zijn? Zou hij de zaal niet op stelten zetten en anderen tot last zijn?

Eerste keer

De wandeling naar de schouwburg was destijds al een uitdaging op zich. Op de stoep blijven lopen. Niet zwaaien met zijn tas. Geen pootje haken bij klasgenoten. Ik stond op het punt om samen met hem weer terug naar school te lopen en hem daar te laten, bij een andere klas. Maar ik wilde hem dit uitje ook niet ontnemen, dus bleef ik de rest van de wandeling naast hem lopen en hield hem goed in de gaten. Eenmaal aangekomen bij de schouwburg ging er een knop bij hem om, leek het. We werden bij de deur welkom geheten door een portier in een prachtig kostuum. Ik zag de ogen van de jongen vol verwondering naar de portier kijken. Ik realiseerde me dat dit de eerste keer voor hem was dat hij naar een schouwburg ging.

We deden onze jassen uit en hij mocht met mij meelopen naar de garderobe. Nog nooit had hij zoveel kapstokken op één plek gezien, merkte ik. Hij vroeg zich dan ook hard op af of we onze jassen wel terug zouden kunnen vinden. Na het inleveren van alle jassen, mochten we doorlopen naar de zaal. Een enorme theaterzaal met een prachtig decor. Heerlijke stoelen om in te zitten en een heleboel andere mensen in de zaal. Vanaf het moment dat hij binnenkwam zag ik de verwondering in zijn ogen. De voorstelling begon. Een hele nieuwe wereld ging voor hem open. Twee uur lang heeft hij met volledige concentratie gekeken en meegedaan met de voorstelling. Hij lachte uitbundig mee met de grappen, zong mee met de liedjes en bij het applaus gaf hij een staande ovatie. Wat ontzettend fantastisch

‘Durf samen met je leerlingen te kijken met een open blik, te vragen, te onderzoeken en te dromen.’

om hem zo te zien, dat hij er zo van heeft kunnen genieten. Dit liet mij ook zien dat hij zich dus prima kon concentreren, mits je zijn interesses en verwondering maar prikkelde.

Open blik

In de klas heb ik later van die ervaring gebruik kunnen maken door hem steeds te prikkelen. Bij ieder kosmisch onderwerp probeerde ik zo goed als ik kon zijn interesses te koppelen aan het onderwerp. Zo kon hij op zijn manier onderzoekjes doen en opdrachten maken. Zijn werkhouding verbeterde in de loop der tijd aanzienlijk. Hij kon zich steeds langer en beter concentreren op zijn taken. Ook zijn interesses werden breder en breder.

Kortom: door te investeren in een rijke leeromgeving en de verwondering van kinderen serieus te nemen, geef je elk kind de kans om te groeien, te leren en zichzelf te ontdekken. Verwondering is de motor van ontwikkeling; het is die sprankeling in de ogen, die nieuwsgierige vraag, dat moment waarop alles even mogelijk lijkt. Laten we als leerkrachten niet alleen kennis overdragen, maar vooral ruimte maken voor verwondering. Want juist daar, in die verwondering, begint het echte leren. Durf samen met je leerlingen te kijken met een open blik, te vragen, te onderzoeken en te dromen. Zo bouwen we aan een klas vol nieuwsgierigheid, creativiteit en groei. Elke dag opnieuw.